МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Навчально-науковий фізико-технічний інститут Кафедра інформаційної безпеки

Дисципліна «Криптографія»

Комп'ютерний практикум Робота No 4

Виконав: студент групи ФБ-24 Луняка Артем

Тема:

Вивчення криптосистеми RSA та алгоритму електронного підпису; ознайомлення з методами генерації параметрів для асиметричних криптосистем

Мета:

Ознайомлення з тестами перевірки чисел на простоту і методами генерації ключів для асиметричної криптосистеми типу RSA; практичне ознайомлення з системою захисту інформації на основі криптосхеми RSA, організація з використанням цієї системи засекреченого зв'язку й електронного підпису, вивчення протоколу розсилання ключів.

Варіант 10

Завдання до виконання

- 1. Написати функцію пошуку випадкового простого числа з заданого інтервалу або заданої довжини, використовуючи датчик випадкових чисел та тести перевірки на простоту. В якості датчика випадкових чисел використовуйте вбудований генератор псевдовипадкових чисел вашої мови програмування. В якості тесту перевірки на простоту рекомендовано використовувати тест Міллера-Рабіна із попередніми пробними діленнями. Тести необхідно реалізовувати власноруч, використання готових реалізацій тестів не дозволяється.
- 2. За допомогою цієї функції згенерувати дві пари простих чисел p, q і p_1 , q_1 довжини щонайменше 256 біт. При цьому пари чисел беруться так, щоб $pq \le p_1q_1$; p і q прості числа для побудови ключів абонента A, p_1 і q_1 абонента B.
- 3. Написати функцію генерації ключових пар для RSA. Після генерування функція повинна повертати та/або зберігати секретний ключ (d, p,q) та відкритий ключ (n,e). За допомогою цієї функції побудувати схеми RSA для абонентів A і B тобто, створити та зберегти для подальшого використання відкриті ключі (e,n), (e₁,n₁) та секретні d і d₁.
- 4. Написати програму шифрування, розшифрування і створення повідомлення з цифровим підписом для абонентів А і В. Кожна з операцій (шифрування, розшифрування, створення цифрового підпису, перевірка цифрового підпису) повинна бути реалізована окремою процедурою, на вхід до якої повинні подаватись лише ті ключові дані, які необхідні для її виконання. За допомогою датчика випадкових чисел вибрати відкрите повідомлення М і знайти

криптограму для абонентів А и В, перевірити правильність розшифрування. Скласти для А і В повідомлення з цифровим підписом і перевірити його.

5. За допомогою раніше написаних на попередніх етапах програм організувати роботу протоколу конфіденційного розсилання ключів з підтвердженням справжності по відкритому каналу за допомогою алгоритму RSA. Протоколи роботи кожного учасника (відправника та приймаючого) повинні бути реалізовані у вигляді окремих процедур, на вхід до яких повинні подаватись лише ті ключові дані, які необхідні для виконання. Перевірити роботу програм для випадково обраного ключа 0 <= k <= п. Кожна з наведених операцій повинна бути реалізована у вигляді окремої процедури, інтерфейс якої повинен приймати лише ті дані, які необхідні для її роботи; наприклад, функція Епстурт(), яка шифрує повідомлення для абонента, повинна приймати на вхід повідомлення та відкритий ключ адресата (і тільки його), повертаючи в якості результату шифротекст. Відповідно, програмний код повинен містити сім високорівневих процедур: GenerateKeyPair(), Encrypt(), Decrypt(), Sign(), Verify(), SendKey(), ReceiveKey().

1. Написання програм для виконання роботи.

В якості мови програмування виберемо Python. Напишемо декілька службових модулів та основну програму для виконання лабораторної роботи. У службових модулях опишемо декілька класів та функцій, які ми зможемо використовувати і надалі для схожих задач. У цій роботі ми також будемо використовувати модулі, написані в рамках виконання лабораторних робіт №1, №2 та №3: affine_cipher(функція inverse) та bigram_affine_cipher(функція gcd).

2. Модуль primes.

Модуль primes призначено для роботи з псевдопростими числами: вибору випадкового числа заданого діапазону та проведення тесту на простоту.

Цей модуль містить тільки функції.

Функція swift_power виконує «швидке» піднесення до степеня з використанням схеми Горнера так, як це було описано в завданні. Ця функція багаторазово використовується практично у всіх діях шифрування та розшифрування.

Функція miller_rabin_primes_test перевіряє число р на простоту за k основами, реалізує тест Міллера-Рабіна. Коли для піднесення до степеня використовувалась звичайна операція Python(**), ця дія для великих чисел не

закінчувалась за прийнятний час. Використання swift_power вирішило цю проблему.

Функція select_prime вибирає випадкове непарне число в діапазоні від n0 до n1 та перевіряє, чи є воно псевдопростим. Повертає перше знайдене псевдопросте число.

Функція select_prime_multiplied за наявним псевдопростим числом pp знаходить псевдопросте число p=2*i*pp+1.

Функція select_prime_with_prime_divisor знаходить псевдопросте число у діапазоні від n0 до n1, для якого ϵ великий псевдопростий дільник. Використову ϵ select_prime_multiplied.

Функція select_primes_pair вибирає пару псевдопростих чисел у діапазоні від n0 до n1. Використовує select_prime_with_prime_divisor.

Функція select_two_primes_pairs знаходить дві пари псевдопростих чисел p, q, p1, q1, такі, що $p*q \le p1*q1$.

Функція oyler_phi - функція Ойлера.

```
from random import randint
from bigram affine cipher import gcd
PRIME TESTS QUANTITY = 10
def swift power(x, a, m):
    """x**a (mod m)"""
    ai list = list()
    while a > 0:
        ai list.append(a % 2)
        a //= 2
    for i in range (len(ai list) -1, -1, -1):
        y = (y ** 2) % m
        y = y \text{ if ai list[i]} == 0 \text{ else } (y * x) % m
    return y
def miller rabin primes test(p, k):
    if p % 2 == 0:
        return False
    d = (p - 1) // 2
    s = 1
    while d % 2 == 0:
        d //= 2
        s += 1
    for i in range(k):
        # print("i=", i)
```

Луняка Артем ФБ-24

```
a = randint(1, p)
        if gcd(a, p) > 1:
            return False
        # print("a=", a, "d=", d)
        \# u = (a ** d) % p
        u = swift_power(a, d, p)
        # print(u)
        if u != 1:
            j = 1
            while u != p - 1 and j < s:
                u = (u ** 2) % p
                j += 1
                # print("j=", j)
            if u != p - 1:
                return False
    return True
def select prime(n0, n1):
    """select prime p: n0 <= p <= n1"""
    x = randint(n0, n1)
    m0 = x \text{ if } x \% 2 != 0 \text{ else } x + 1
    for i in range((n1 - m0) // 2):
        p = m0 + 2 * i
        if miller rabin primes test(p, PRIME TESTS QUANTITY):
            return p
    return None
def select prime multiplied(pp):
    """select prime p = 2ipp + 1"""
    result = None
    i = 0
    while True:
        i += 1
        p = 2 * i * pp + 1
        if miller rabin primes_test(p, PRIME_TESTS_QUANTITY):
            result = p
            break
    return result
def select prime with prime divisor (n0, n1):
    """select primes p', p: p = 2ip' + 1"""
    n02 = n0 // 2
    n12 = n1 // 2
    while True:
        pp = select prime(n02, n12)
        if pp:
            break
    p = select prime multiplied(pp)
    return p
def select primes pair(n0, n1):
    p = select_prime_with_prime_divisor(n0, n1)
    q = select_prime_with_prime_divisor(n0, n1)
    return p, q
```

```
def select_two_primes_pairs(n0, n1):
    p, q = select primes pair(n0, n1)
    p1, q1 = select_primes_pair(n0, n1)
   if p * q > p1 * q1:
       p, p1 = p1, p
       q, q1 = q1, q
    return p, q, p1, q1
def oyler phi(p, q):
    return (p -1) * (q - 1)
if name == " main ":
   print(miller rabin primes test(93, 10))
   print(miller rabin primes test(103, 10))
   print(miller_rabin_primes_test(2 ** 256 - 1, 10))
   p, q, p1, q1 = select two primes pairs(2 ** 256, 2 ** 257)
   print(p, q)
   print(p1, q1)
```

3. Модуль rsa

Модуль rsa реалізує дії, що необхідні для побудови криптосистеми RSA. У цьому модулі реалізовані функції, які мають бути згідно завдання, а також клас Caller(абонент), який полегшує виконання завдання. Розглянемо спочатку функції.

Функція generate_key_pair генерує відкритий та секретний ключі за заданими р та q, або вибирає р і q, якщо вони не задані.

Функція encrypt шифрує повідомлення відкритим ключем.

Функція decrypt розшифровує повідомлення секретним ключем.

Функція sign підписує повідомлення електронним підписом.

Функція verify перевіряє електронний підпис повідомлення.

Функція send_key готує ключ до відправки відкритим каналом.

Функція receive_key перевіряє ключ, який був відправлений відкритим каналом.

Клас Caller містить інформацію, що необхідна для криптосистеми RSA одного абонента. Цей клас містить методи, які фактично дублюють функції, описані вище, але використовують для них ключі, що зберігаються в об'єкті класу. Окрім цього, клас містить методи для збереження ключів у текстових файлах, а також читання ключів з текстових файлів.

```
from affine_cipher import inverse
from primes import oyler_phi, select_primes_pair, select_two_primes_pairs,
swift_power

E_STANDARD = 2 ** 16 + 1
KEY_STORE_PATH = ".\\"

def generate_key_pair(p=None, q=None, n0=2 ** 256, n1=2 ** 257):
Луняка Артем ФБ-24
```

```
if p is None or q is None:
       p, q = select primes pair(n0, n1)
    n = p * q
    e = E_STANDARD
    while True:
        d = inverse(e, oyler phi(p, q))
        if d is not None:
            break
        e = e * 2 + 1
    return d, e, n
def encrypt(message, e, n):
    encrypted = swift power(message, e, n)
    return encrypted
def decrypt(encrypted, d, n):
    message = swift power(encrypted, d, n)
    return message
def sign(message, d, n):
    signature = swift power(message, d, n)
    return message, signature
def verify(message, signature, e, n):
    m = swift power(signature, e, n)
    return m == message
def send key(k, el, nl, d, n):
    k1 = swift power(k, el, nl)
    s = swift power(k, d, n)
    s1 = swift_power(s, e1, n1)
    return k1, s1
def receive key(k1, s1, e, n, d1, n1):
    k = swift power(k1, d1, n1)
    s = swift power(s1, d1, n1)
    kk = swift_power(s, e, n)
    return k if kk == k else None
def make hex wo 0x(n):
    return hex(n)[2:]
class Caller:
        __init__(self, name, p=None, q=None, keystore=KEY_STORE PATH):
        \overline{\text{self.}} \overline{\text{name}} = \text{name}
        self._p = p
        self._q = q
        self. keystore = keystore
        if p is None or q is None:
            self._d = self._e = self._n = None
            return
        self._d, self._e, self._n = generate_key_pair(self._p, self._q)
```

```
@property
    def name(self):
        return self. name
    @classmethod
    def from files(cls, name, keystore=KEY STORE PATH, filename pub="",
fileanme sec=""):
        caller = cls(name, keystore=keystore)
        caller.load own public key(filename pub)
        caller.load own_secret_key(fileanme_sec)
        return caller
    def save own public key(self, filename=""):
        if not filename:
            filename = f"{self. name} pub.txt"
        with open(self._keystore + filename, 'w') as f:
print(f"{ make hex wo 0x(self. n)}\n{ make hex wo 0x(self. e)}\n", file=f)
    def save own secret key(self, filename=""):
        if not filename:
            filename = f"{self. name} sec.txt"
        with open(self. keystore + filename, 'w') as f:
            print(f"{ make hex_wo_0x(self._d)}", file=f)
            print(f"{ make hex wo 0x(self. p)}", file=f)
            print(f"{ make hex wo 0x(self. q)}", file=f)
    def load own public key(self, filename=""):
        if not filename:
            filename = f"{self. name} pub.txt"
        with open(self. keystore + filename, 'r') as f:
            self. n = int(f.readline(), 16)
            self. e = int(f.readline(), 16)
    def load own secret key(self, filename=""):
        if not filename:
            filename = f"{self. name} sec.txt"
        with open(self. keystore + filename, 'r') as f:
            self. d = int(f.readline(), 16)
            self. p = int(f.readline(), 16)
            self. q = int(f.readline(), 16)
    def save public key(self, filename, e, n):
        with open(self._keystore + filename, 'w') as f:
            print(f"{ make hex wo 0x(n)}\n{ make hex wo 0x(e)}\n", file=f)
    def load public key(self, filename):
        with open(self. keystore + filename, 'r') as f:
            n = int(f.readline(), 16)
            e = int(f.readline(), 16)
        return e, n
    def get public key(self):
        return self. e, self. n
    def encrypt(self, message, e, n):
        return encrypt(message, e, n)
    def decrypt(self, encrypted):
        return decrypt(encrypted, self. d, self. n)
    def sign(self, message):
```

```
return sign(message, self._d, self._n)

def verify(self, message, signature, e, n):
    return verify(message, signature, e, n)

def send_key(self, k, e, n):
    return send_key(k, e, n, self._d, self._n)

def receive_key(self, k1, s1, e, n):
    return receive key(k1, s1, e, n, self. d, self. n)
```

4. Основна програма

Основна програма для лабораторної роботи міститься у модулі lab4. У цьому модулі, зокрема описано константи для шляхів до файлів, що використовуються у програмі.

У головній програмі ми спочатку знаходимо дві пари псевдопростих чисел. Ці пари псевдопростих чисел використовуємо для створення двох абонентів(об'єктів класу Caller): а та b. Для цих об'єктів зберігаємо їх ключі у файлах та повертаємо їх відкриті ключі, які будемо використовувати у подальшому.

Вибираємо випадкове ціле число в діапазоні від 0 до 2^{256} . Це число буде нашим повідомленням. Шифруємо це повідомлення відкритим ключем абонента A, показуємо зашифроване повідомлення та розшифровуємо його секретним ключем абонента B. Початкове та розшифроване повідомлення мають бути рівними.

Підписуємо створене раніше повідомлення ключем абонента А. Перевіряємо підпис від особи абонента В, використовуючи відкритий ключ абонента А. Показуємо результат перевірки(має бути True).

Генеруємо ключ К(ще одне випадкове число), готуємо та відправляємо його від особи абонента А за допомогою send_key. Моделюємо отримання цього ключа абонентом В за допомогою receive_key. Показуємо розшифрований ключ, який має бути рівним початковому ключу.

```
from random import randint

from primes import select_two_primes_pairs
from rsa import Caller

N0 = 2 ** 256
N1 = 2 ** 257
LAB4_PATH = "..\\lab4\\"

p, q, p1, q1 = select_two_primes_pairs(N0, N1)

Луняка Артем ΦБ-24
```

```
a = Caller("A", p, q, keystore=LAB4 PATH)
a.save own public key()
a.save own secret key()
b = Caller("B", p1, q1, keystore=LAB4 PATH)
b.save_own_public_key()
b.save own secret key()
message = randint(1, N0)
print(f"message = {message}")
ae, an = a.get public key()
be, bn = b.get public key()
# encrypt / decrypt
encrypted = a.encrypt(message, be, bn)
print (f"encrypted={encrypted}")
message1 = b.decrypt(encrypted)
print (f"decrypted={message1}")
# sign / verify signature
message, signature = a.sign(message)
print(f"Verified signature: {b.verify(message, signature, ae, an)}")
# send / receive key
k = randint(1, N0)
print(f"Key to send: {k}")
k1, s1 = a.send key(k, be, bn)
kk = b.receive key(k1, s1, ae, an)
print(f"Key received: {kk}")
```

5. Запуск програми

Запустимо програму.

Бачимо, що розшифроване повідомлення дорівнює початковому, перевірка цифрового підпису є успішною та ключ пересланий та отриманий правильно.

Висновок

У цій роботі було виконано практичне ознайомлення з системою захисту інформації на основі криптосхеми RSA, організація з використанням цієї системи засекреченого зв'язку й електронного підпису, вивчення протоколу розсилання ключів. Виконання написаних програм демонструє правильність здійсненої реалізації.